

CAatalogus sancto//rum [et] gestor[um] eor[um]

Petrus <de Natalibus>

Lugduni, 1508

De sancto Karolo magno i[m]peratore. Cap[itulum]. xciiij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70797](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70797)

De factis quorū cer. dies cele. igno. Fo. cccvij.

gestit. Nam aquitaniam & vasconiam subegit
Saracenos in hispania christianos depopulantes
vsq; ad iberū amnē vincēs fugauit. Terras
eorum plurimas obtinuit: et victorias plu-
res contra ipsos obtinuit. De quibus supra
actū est in gestis sanctorū rothlandi et socio-
rū. vii. kal. iulij. Ubi inter aliud memorabi-
le illud de karolo miraculū legit: qd diu corpo-
ra setorū militū a saracenis occisorū req̄reret
apud ruciaualle: & sol ad occasus tēderet: ad
eius orationē et mādātū sol in celo stetit: et
spatio q̄si horarū triū in nullo se mouit donec
sanctus rex omnes suos interfectos recelegit.
Hic etiā sarones infideles adhuc: & christianis
infestos prius sepi⁹ requisitos: vt ad fidē christi
redirent: aut saltē christianos in pace dimitte-
rent: dū in sua pertinacia eēt obstinati: tri-
plici bello deuicit: & regno suo submisit: & tā-
dem coactos ad fidē christi rediit. Tempore vō
adriani pape primi requisitus ab eo: vt contra
desideriū regem longobardorū sibi et ecclesie
dei subueniret: dimisit: bellū quod cōtra sa-
rones iam inceperat: & cū multo exercitu frā-
corū & finitimarū nationū emēs in adiuto-
riū ecclesie dei: superato alpū iugo. Deside-
riū regē frustra sibi resistere conātem: cō-
missō bello vicit: & fugauit: tūcnoq; iclusum
obsedit: dimissosq; ibidē exercitu romā voti
gratia p̄fiscicitur. Et veniens ad montē gau-
diū vsq; ad sancti petri ecclesiā pedester p̄pe-
rauit. Et eūdo per urbē omnes ecclesiarū postes
humiliter osculatus est: qd ab adriano papa
honorifice susceptus: a populo quoq; & clero
vbiuisq; modū honoratus: & ab eisdē patri-
cijs honore sublimatus: ecclesie beati petri &
alij in urbe ecclesie et monasterijs multa co-
piose largiēs: tādē ad exercitū reuersus: pa-
pam dudū obsessam ad deditiōē compulit.
Ceteras deinde lobardie ciuitates subiciēs:
desideriūq; regē captiuū ducēs: & ecclesie
dei cuncta ipsi a longobardis ablata restituens:
in galliā reuersus est. Inde q; saronicū bel-
lum p̄sequēs: eos tandē vt dictū est: indomi-
tos domuit: & inuincibiles superauit: atq; ad fi-
dem christi vel coacte rediit. Hic terrā san-
ctam occupatam a saracenis legatis patriar-
che hierosolymitanā & constantini imperatoris.
constantinopolitani receptis audies: & terre
sancte cōpariēs: cum magno exercitu illuc vs-
q; peruenit: & recuperata terra sancta cū p̄-
constantinopolim rediret: aurū & argentū p̄-
ciosasq; gemas a constantino imperatore exhi-
bitas: cum nollet recipere: solas christi reliq̄as et
sanctorū postulauit: p̄missosq; ieiunio et
orone: recepit de corona domini partē: que
ipso vidente floruit: et clauū vniū passionis
domini: et parē crucis dñice cū alijs sacrosan-
ctis reliquijs: que oia comitatibus miraculis
secus deculit: & aquisgram in basilica sancte

marie: que construerat: recōdidit: vt dictū
est supra in hystoria translationis corone dñi
in idus augusti. Ad nūmerum etiā elemētōz
.i. litterarū in alphabeto cenobii fundauit.
Et in vno quoq; per ordinem vnaq; litteram
de auro fabricatā plusq; centū libz turonen-
sum valentē reliq̄: vt ex ordine litterarū tē-
pus fundatiōis cuiusq; monasterij cognosce-
retur. Que littere adhuc in pierisq; mona-
sterijs repeririūtur. Hic etiā quattuor archi-
ep̄ar: vix treuerēsem: colonieſez: magūtinē-
sem: saleburgēsem diuicijs & honoribus am-
pliauit. **D**ortuo vō adriano papa: & leo-
ne. iij. in p̄ticipiū sublimato: dū die quodā
ad letaniam p̄cedēs de laterano p̄geret a ro-
manis captus et erutis oculis lingua quoq;
amputata: nudus ac seminudus in monasteriū
missus est. Sed deus omnipotēs miraculose ei
loquelā acvisum restituit: de quo supra dictū
est in eius gestis. iij. kal. iulij. Qui de inde
ad regem karolū perges: ab eodē valde ho-
norifice: vt beati petri vicarius et cept⁹ est:
& cum ei oia que facta fuerāt itimasset. Rex
p̄ nimio dolore flevit. Et cū papa romam
adiit: & cū honore ip̄s i locū suū restituit: vbi
& papa corā rege de q̄busdā sibi obiectis cri-
minibus se purgauit. Sed cū die natalis do-
mini ad missarū solēna in beati petri basilica
assisteret. Leo papa karolū in romanorū
imperij coronauit: cuncto populo romano lau-
des ei imperiales acclamāte. **P**ostmodum
aut karolus imperator factus: eos qui in sum-
mū pontificē man⁹ iniecerāt de crimine con-
uictos capitali dānauit suis. Sed leone pon-
tificē pio affectu p̄eis iterueniēte: in exiliū
p̄petuo sunt dānati: vitāq; eis de misericor-
dia concessa. Sicq; omnibus recte pacatis
karolus in christū sublimatus: in galliā reuer-
sus est. Et quo tempore imperij constantinopoli-
tanū in galliā translatus dignoscit. **P**ost
hec karolus reuersus cōtra mauros classem
in eozicā misit: quā & ab eis liberauit. Hic
edificauit basilica dei genitricis marie ad-
grani opere mirabili. Apud magūtiā quoq;
in rheno flumine p̄tem ductorū passū lo-
gitudinis fecit. Na tanta est ibi fluminis la-
tudo. Totius quoq; occidentis omnes pene
regiōes sibi subegit. Auxitq; mirabilē glo-
riam regni sui: quibusdā regibus ac gētib;
p̄ amicitias sibi cōciliatis. Adeo nāq; alfons-
tius regem galicie regesq; scotoz sic habuit
ap̄ sua volūtatē p̄ munificētiā inclinatos: vt
cum nunq; aliter nisi dominū: seq; seruos et
subditos ei⁹ p̄ncipiarēt. **L**ionardo rege persarū
q̄ excepta india totū pene tenebat oriētēz:
talē habuit i amicitia cōcordiā: vt p̄ legatos
suos iter vestes & aromata & ceteras orienta-
liū terrarū opes: iungētia illi dona daret erit:
& sacratissimū locū in quo est saluatoris n̄i

sepulchrum: ut ipsi imperatoris ascriberet potestati concessit. Nam ipse imperator ad eundem locum per singulos annos plurima donaria mittebat. Imperatores quoque constantinopolitani nicephorus: michael et leo vitro amicitia eius expectantes: multotiens cum muneribus ad eum suos miserunt legatos. Erat enim in amicitijs optime repperatus: ut eas et facile admitteret: et costantissime retineret. Tanto omnium amore et favore omni vite sue tempore conuersatus est: ut nunquam ei vel minime seueritatis quicquam fuisset obiectum religionem christianam: quam ab infantia imbuere sanctissime et cum summa pietate coluit. Ecclesiam mane et vesperis: itaque nocturni et sacrificij tempore: dum enim valitudo permittit quod cotidie frequenter bar. Curabarque ut omnia que in ecclesia gerebantur magna fierent honestate. Amabat peregrinos: et in eis suscipiendis summa cura habebat: vestitu patrio utebatur: peregrina quoque idumetra nunquam vestire patiebatur. In festiuitatibus quod precipue is: vestibus auro gemis que ceteris: diademate quoque preciosissimo ornatus incedebat. Alijs vero diebus habitus eius parum a communi ac plebeio distabat. In cibo temperat: in potu temperatior erat. Inter cenandum nunquam histiones: sed aut sapientes: aut lectorem audiebat. Legebatur ei historie et antiquorum res geste: ac libri precipue sancti auctoritate eloquentia copiosius et artibus liberalibus solerter ibat: litterarumque sapientes veneratus magnis ditabat honoribus. Circa pauperes summe tandos gratuita liberalitate habuit: adeo ut non solum in patria et in regno suo largifluas elemosinas facere curauerit: verum in transmarina in syria egypto et aethiopia hierosolymis nos in paupertate vivere coperisset: penurie eorum copatiens pecunias trans mittebat. Sacerdotes honorabat: sacra ac venerabilia loca colebat: et precipue romanam ecclesiam: in cuius donaria magna vis pecunie in auro argento ac gemis ab illo congesta est. Cuius et pontificibus multa largitus est. In omnibus autem quibus regnavit annis: quater voti causa trans mare profectus est. Filios suos quocumque etas patiebatur: faciebat equitare et armis incedere: filias vero lanificio colebat ac fuso assuescere: ne ocio torpescerent. Miraculorum gloria claruit. Nam et leprosos tactu et orone ferunt ab eo fuisse mudatos: et cecos duos illuminatos. Postquam autem regnum fratrum atque imperium: quod regem dum suscepit feliciter ampliasset: dum ad mortem langueret vocatis ecclesiarum prelatibus quos habere poterat: omnes thesauros eis tradidit per ecclesias et pauperes distribuendos. Et sic in omni sanctitate profectus in pace migravit: anno etatis sue. lxxxviii. regni autem. xlvii. Subactaque italia: xv. ex quo vero imperator et augustus appellatus est: anno. xliii. in cuius transitu audita est concinnes angelica me-

lodia. Sepultusque est honorifice aquisgranum in ecclesia sancte marie: quam ipse struxerat. Ad cuius tumulum diuersarum egritudinum sanabantur infirmi.

De sancto libertino abbate. Cap. xcv.

Libertinus abbas

bas monasterij fundensis: quod est in puincia samnii constructum: discipulus fuit sancti honorati abbas: et fundatoris ipsius loci: de quo supra dictum est. xvij. kl. febru. Claruit autem tempore totille regis gothorum: et miraculis effectus fuit. Nam cum esset monachus ex abbatibus iussu qui honorato successerat quodam tempore ratiemaz pgebat. Pro amore vero honorati olim eius magistri quocumque libertinum abbatem caligula illum in sinu deferrebat. Dum ergo pergeret: accidit: ut mulier eritici filij corpusculum fletet: et declinare mulierem voluit: sed omnino nequiuit. In eius quoque pectore pugnat inuicem humilitas conuersationis: et pietas matris: timor ne iniustata presumeret: dolor ne orbate non subueniret. Hic enim in eius corde pietas: que quod vicit: affuit et humilitas: descendit: orauit: caligula de sinu portulit: eaque supra corpus eritici pueri posuit. Quocumque defunctus surrexit: que sancti matris virum reddidit: et iter inceptum peregit. Quadam die presatus eius abbas qui honorato successerat: contra virum dei in graue iracundia exarsit. Et quod virga: qua enim ferire posset: in portu non habuit. Eo preheiso scabello suppedaneo ei caput ac faciem tudit: vultusque eius tumorem ac lividum reddidit. Die vero altera cum libertinum ad causas sibi monasterij constitutas ire deberet: expletis matutinis ad lectum abbatibus venit: et licentiam ab eo humiliter petiit. Ille vero sancti spiritus a cunctis dilectus esset: pro iniuria quam in eum tulerat: recedere enim de monasterio velle putabat: cuius quod vellet ire iter rogabat. Ille autem ei causa cenobij histerno constituta ait: quam dimittere non valebat: quod se ad eam profecturum miserat. Tunc ille a fundo cordis considerans duritia sui: et patientiam libertini: ex lecto prostratus: et ad pedes eius prostratus: de illatis in eum venia supplicauit. Et contra libertinum se in terram prostratus sue culpe non illius seueritate fuisse referrebat: quod ipse iuste proleerat. Sicque ad mansuetudinem adductus est abbas: humilitatemque discipuli sancti et magistra magistri. Cuius autem libertinum egressus a multis eum veneratibus nobilibus et notis iter rogatus: quodnam hoc egeret: quod lividum et tumorem faciem sic haberet. Qui histerno in sero se in scabello suppedaneo impigisse petis suis erigentibus respondit. Sicque nec abbatibus pro-